

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Менеджмент»**

(найменування освітньої програми)

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю

073 «Менеджмент»

(шифр та найменування спеціальності)

галузі знань

07 «Управління та адміністрування»

(шифр та найменування галузі)

СМЯ НАУ ОНП 19.06 – 02 – 2024

Освітньо-наукова програма
Затверджена Вченом ради Університету
протокол № 3 від 18.03.2024.

Вводиться в дію наказом Голови комісії з
реорганізації НАУ, в. о. ректора

Наказ № 120/09 від 18.03. 2024р.

Володимир ШУЛЬГА

КИЇВ

Стандарт вищої освіти України: третій (освітньо-науковий) рівень,
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»,
спеціальність 073 «Менеджмент».

Стандарт вищої освіти затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки від 05.04.2022 р. № 295.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньо-наукової програми

ПОГОДЖЕНО

Науково-методичною радою Національного

авіаційного університету

протокол № 2
від « 19 » 03 2024 р.

Голова науково-методичної ради

Анатолій ПОЛУХІН

ПОГОДЖЕНО

Вченюю радою Національного авіаційного
університету

Протокол № 3
від « 20 » 03 2024 р.

Голова вченої ради НАУ

Микола КУЛИК

ПОГОДЖЕНО

В.о.проректора з наукової роботи

Олександр КОРЧЕНКО

« 18 » 03 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Завідувач аспірантури та докторантурі

Анжела ЛЕЛЕЧЕНКО

« 15 » 03 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Кафедрою менеджменту зовнішньоекономічної
діяльності підприємств

протокол засідання № 2
від « 04 » 03 2024 р.

Завідувач кафедри МЗЕДП

Оксана КИРИЛЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Науковим товариством студентів,
докторантів та молодих учених НАУ

протокол № 2
від « 5 » березня 2024 р.

Голова Наукового товариства студентів,
докторантів та молодих учених НАУ

Роман ОДАРЧЕНКО

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою освітньо-наукової програми (спеціальності 073 Менеджмент) у складі:

ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

Кириленко Оксана Миколаївна - доктор економічних наук,
професор, завідувач кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств

підпис

ЧЛЕНЫ РОБОЧОЙ ГРУПИ:

Разумова Катерина Миколаївна - д.е.н., професор, завідувач кафедри організації
авіаційних робіт та послуг

підпис

Смерічевська Світлана Василівна - д.е.н., професор, завідувач кафедри логістики

підпис

Паливoda Олена Михайлівна - д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств

підпис

Наумов Олександр Борисович - д.е.н., дпрофесор, професор кафедри
менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
підприємств

підпис

Новак Валентина Олексіївна - к.е.н., професор, професор кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств

підпис

Гращенко Ірина Семенівна - к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств

підпис

Овсак Оксана Павлівна - к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств

підпис

Подреза Михайло Сергійович - здобувач третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти

підпис

ЗОВНІШНІ СТЕЙКХОЛДЕРИ:

Лагодієнко Володимир Вікторович - д.е.н., професор, директор ТОВ «Грін Тек
Південь»

підпис

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

1. Профіль освітньо-наукової програми

Розділ 1. Загальна інформація		
1.1.	Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний авіаційний університет Факультет транспорту, менеджменту і логістики Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств
1.2.	Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії / Doctor of Philosophy (Ph.D) Доктор філософії з менеджменту
1.3.	Офіційна назва освітньо-професійної програми	Менеджмент / Management
1.4.	Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом доктора філософії, одиничний; перший науковий ступінь, що здобувається на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти; 4 академічних роки; освітня складова – 54 кредити ЕКТС.
1.5.	Акредитаційна інституція	Національне агентство забезпечення якості вищої освіти
1.6.	Період акредитації	Підлягає акредитації вперше
1.7.	Цикл/рівень	Третій (освітньо-науковий) рівень QF for EHEA – третій цикл, EQF for LLL – 8 рівень; НРК України –8 рівень
1.8.	Передумови	Наявність освітнього ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст спеціальності 073 «Менеджмент» чи спорідненої / еквівалентної спеціальності (зокрема, за результатами процедури визнання іноземних документів про освіту для іноземців)
1.9.	Форма здобуття освіти	Інституційна з елементами дистанційної: очна, заочна
1.10.	Мова(и) викладання	Українська або / та англійська
1.11.	Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/ects/zagalna-informatsiya/informatsiya-po-osvitnih-programah.html

Розділ 2. Ціль освітньо-професійної програми

2.1.	Ціллю освітньо-наукової програми «Менеджмент» є відтворення інтелектуального потенціалу держави шляхом підготовки висококваліфікованих на національному та міжнародному рівнях наукових кадрів у галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент», для наукових та освітніх установ, органів державної влади та управління, підприємств та організацій авіаційної та суміжних галузей економіки, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, а також формування у здобувачів вищої освіти (асpirантів) цінностей фаховості, прозорості, чесності та відкритості, соціальної відповідальності за результати наукової та науково-педагогічної діяльності перед суспільством, принципів міждисциплінарного підходу, розвитку і трансферу наукових досліджень.

Розділ 3. Характеристика освітньо-професійної програми

3.1	Предметна область (Об'єкт діяльності, теоретичний зміст)	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування Спеціальність (освітня) – 073 Менеджмент Об'єкт вивчення: управління підприємствами та організаціями авіаційної та суміжних галузей економіки. Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих на національному та міжнародному рівнях наукових кадрів, для наукових та освітніх установ, органів державної влади та управління, підприємств та організацій авіаційної та суміжних галузей економіки, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, а також формування у здобувачів вищої освіти (аспірантів) цінностей фаховості, прозорості, чесності та відкритості, соціальної відповідальності за результати наукової та науково-педагогічної діяльності перед суспільством, принципів міждисциплінарного підходу, розвитку і трансферу наукових досліджень. Теоретичний зміст предметної області: - концепції, закони, закономірності і принципи менеджменту, еволюція їх змісту; - понятійний та методологічний апарат науки управління, діалектична єдність функцій і методів менеджменту; - зміст і системний взаємозв'язок сфер і видів менеджменту: операційного, інвестиційного, фінансового, інноваційного, антикризового тощо; - принципи, умови і чинники, механізми та інструменти обґрунтування і прийняття управлінських рішень у менеджменті.
3.2.	Орієнтація освітньо-професійної програми	Академічна відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти (ISCED 2011 / UNESCO) Освітньо-наукова академічна для підготовки освітнього ступеня (перший науковий) «доктор філософії».. Структура програми передбачає виконання освітньої та наукової складових. Наукова складова виконується під час усього терміну навчання, не переривається на освітню складову, сесію та практику. Зміст кожної складової програми орієнтується на сучасні наукові дослідження в управлінні та адмініструванні, враховує інноваційні підходи та методи в сфері менеджменту, базується на сучасних результатах, тенденціях науково-практичного стану в практиці управління підприємствами та організаціями.

3.3.	Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації	Формування у здобувачів вищої освіти (аспірантів) здатності генерувати інноваційні ідеї та розв'язувати комплексні проблеми професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері менеджменту підприємств та організацій авіаційної та суміжних галузей економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та / або професійної практики з урахуванням сучасних світових тенденцій.
3.4.	Особливості освітньо-професійної програми	Специфічною рисою освітньо-наукової програми є її орієнтація на вирішення науково-методичного або прикладного завдання у галузі управління; розробку управлінських моделей з урахуванням економічної, соціальної та екологічної складових та формування управлінських рішень та підходів на основі сучасного світового досвіду, інтеграційних та глобалізаційних процесів, що забезпечить стійкий розвиток підприємств та організацій авіаційної та суміжних галузей економіки. Організаційне забезпечення підготовки докторів філософії здійснюється через аспірантуру Національного авіаційного університету. Організація освітньо-наукового процесу на основі системи методів проблемно-розвиваючого навчання та методології наукових досліджень, яка ґрунтується на принципах цілеспрямованості, бінарності (безпосередня взаємодія викладача та аспіранта, наукового керівника та аспіранта, наукового керівника та викладача для корекції процесу підготовки кожного аспіранта залежно від його індивідуальних потреб), показовому, діалогічному, евристичному, дослідницькому та програмованому методах. Диференціація років підготовки за спрямованістю: – перший та другий рік підготовки – домінування освітньої складової у поєднанні з науковою; – третій та четвертий рік підготовки – домінування наукової складової у поєднанні з освітньою (науково-педагогічною діяльністю). Можливість зарахування до 6 кредитів ЄКТС включно (10 % від загального обсягу програми) та результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (наприклад, курси Prometheus, Coursera, тощо) за таких умов: – зарахування кредитів для обов'язкових освітніх компонентів – не більше 50 % від обсягу кредитів для кожного окремого компонента (з метою досягнення компетентностей та програмних результатів навчання, які забезпечує цей компонент; пп. 4, 5 програми); – результати навчання, отримані у неформальній освіті, повинні співпадати або бути близькими за змістом до програмних результатів навчання (п. 5 програми), які забезпечує компонент, за яким зараховуються кредити, отримані у неформальній освіті;

		– зарахування кредитів для вибіркових освітніх компонентів – додаткові обмеження та умови відсутні.

Розділ 4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

4.1.	Придатність до працевлаштування	Доктор філософії зі спеціальності «Менеджмент» може обіймати посади відповідно до Національного класифікатора України з урахуванням цілі (п. 2.1) та фокусу програми (п. 3.3). Працевлаштування у науково-дослідних установах, закладах вищої освіти, інших установах та організаціях, що здійснюють дослідження та/або підготовку фахівців у сфері менеджменту.
4.2.	Подальше навчання	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих. Право на продовження освіти у споріднених спеціальностях 8-ого кваліфікаційного рівня (доктор наук) відповідно до Національної рамки кваліфікацій України (НРК України). Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти, участь в освітньо-наукових програмах, дослідницьких грантах та стипендіях.

Розділ 5. Викладання та оцінювання

5.1.	Викладання та навчання (методи, методики, технології, інструменти та обладнання)	Студентоцентрований, проблемно-орієнтований, індивідуальний підхід у навчанні та проведенні досліджень, у відповідності до пріоритетних напрямків розвитку науки і техніки та затверджених тем наукових досліджень здобувачів вищої освіти (асpirантів). Комплексне поєднання освітньої та наукової складових, а також різних форм викладання дисциплін. Проблемно-орієнтований стиль викладання, що реалізується через застосування: - системи методів проблемно-розвиваючого навчання (показового, діалогічного, евристичного, дослідницького, програмованого); інтерактивних методів навчання (метод групової роботи, синектика, дискусії, рольові ігри, кейс-метод, метод портфоліо, метод проектів), які сприяють розвитку дослідницької, творчої та пізнавальної діяльності аспірантів; методик тренінгового навчання у вигляді виконання пошукових, розрахункових та творчих завдань з використанням сучасних інформаційних технологій, роботи з базами бібліографічних, статистичних та інших видів даних, проходження науково-педагогічної практики, апробація результатів самостійного наукового дослідження (наукові конференції, семінари тощо); - методів та інструментів менеджменту (економічні, соціально-психологічні, ідеологічні, організаційно-розпорядчі, технологічні, правові, методи планування); - технологій обґрунтування і ухвалення стратегічних і тактичних управлінських рішень (економічний аналіз, системи підтримки прийняття рішень, сучасний інструментарій штучного інтелекту в сфері менеджменту);

		– методів аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища організації (маркетингові дослідження; економічна діагностика; прогнозування і планування; проектування організаційних структур управління; мотивування; контролювання; створення і розвитку організаційної культури, оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо). Використовується матеріально-технічна база кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, яка входить до складу Факультету транспорту, менеджменту і логістики, в якому реалізовується освітньо-наукова програма (п. 1.1). Тематика наукових досліджень (теми дисертацій) аспірантів повинна безпосередньо відповідати хоча б одному освітньому компонентові освітньо-наукової програми. Дослідницька робота передбачає участь у фахових та міждисциплінарних семінарах із оцінюванням досягнутого, підготовка публікацій у наукових фахових, наукометричних та міжнародних виданнях, участь у наукових, науково-практических міжнародних та всеукраїнських конференціях, підготовка та захист дисертаційної роботи. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється за допомогою дистанційних технологій через освітній контент Google Classroom та сервіс онлайн-конференцій й відеозв'язку Meet.
5.2.	Оцінювання	Система оцінювання знань включає поточний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється шляхом оцінки роботи здобувача на контактних заняттях, підготовлених наукових статей, виступів на наукових конференціях та інших публічних заходах, виконання науково-дослідницьких завдань тощо. Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену або заліку з урахуванням накопичених балів поточного контролю. Здобувач вважається допущеним до підсумкового контролю з дисципліни у разі виконання всіх видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Виконання дисертаційного дослідження щорічно обговорюється на засіданні кафедри, за якою закріплено здобувача, виходячи з тематики дисертації. Оцінювання дисертації здійснюється за підсумками публічного захисту у спеціалізованих або тимчасових радах із захисту дисертацій.

Розділ 6. Програмні компетентності

6.1.	Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати

		яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
6.2.	Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 03. Здатність працювати в міжнародному науковому контексті. ЗК 04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної добросесності.
6.3.	Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямах. СК 02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел. СК 03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти. СК 04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямах та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності. СК 05. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми у сфері менеджменту підприємств та організацій авіаційної та суміжних галузей економіки в умовах поширення та поглиблення міжнародних інтеграційних процесів СК 06. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми у сфері менеджменту підприємств авіаційної та суміжних галузей на основі застосування системи сучасних знань зі специфікою стратегічного та проектного менеджменту, управління змінами та ризиками інноваційної діяльності.

Розділ 7. Програмні результати навчання

7.1.	Програмні результати навчання	ПРН 01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи. ПРН 02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях. ПРН 03. Розробляти та досліджувати концептуальні,

		математичні і комп’ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямах. ПРН 04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв’язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів. ПРН 05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці. ПРН 06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів. ПРН 07. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту. ПРН 08. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти. ПРН 09. Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати власних наукових досліджень і результати інших дослідників, формулювати та перевіряти гіпотези; переосмислювати існуючі теорії та практики; формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань з менеджменту підприємств і організаціями авіаційної та суміжних галузей економіки. ПРН 10. Проводити оригінальні наукові дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв’язання актуальних проблем теорії та практики управління підприємствами та організаціями авіаційної та суміжних галузей економіки з використанням сучасного методичного інструментарію, інформаційних систем та технологій.

Розділ8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

8.1.	Кадрове забезпечення	1. Наукове керівництво аспірантом здійснюється активним дослідником, який має публікації з теми, що відповідає темі дисертаційного дослідження аспіранта, науковий ступінь та вчене звання, за рівнем наукової та професійної підготовки відповідають вимогам чинного законодавства, результати наукової роботи керівника публікуються чи практично

		впроваджуються не рідше, ніж раз на два роки. 2. До наукового керівництва аспірантами не допускаються особи, які були притягнуті до відповідальності за порушення академічної доброчесності. 3. До додаткового наукового консультування аспірантів за необхідності (відповідно до їх потреб) може бути залучений будь-який науково-педагогічний чи науковий працівник факультету транспорту менеджменту і логістики НАУ з організаційним забезпеченням такого залучення з боку гаранта освітньо-наукової програми та декана зазначеного факультету. 4. Навчальні дисципліни та інші освітні компоненти освітньо-наукової програми викладаються та забезпечуються науково-педагогічними та науковими працівниками, наукова діяльність яких відповідає змісту зазначених навчальних дисциплін та інших освітніх компонентів, які ними викладаються та / або забезпечуються. 5. Представники академічної та наукової спільноти, зокрема міжнародної, а також роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу та / або наукового консультування аспірантів.
8.2.	Матеріально-технічне забезпечення	Для реалізації освітньої діяльності за освітньо-науковою програмою та здійснення наукових досліджень може бути залучене за необхідності (відповідно до потреб аспірантів та потреб реалізації освітніх компонентів) будь-яке обладнання та програмне забезпечення лабораторії «Технологій управління зовнішньоекономічними процесами» та аудиторний фонд кафедри менеджменту зовнішньо-економічної діяльності підприємств, а також інших кафедр, які входять до складу факультету транспорту, менеджменту і логістики. Національного авіаційного університету (структурний підрозділ, який забезпечує реалізацію освітньо-наукової програми відповідно до п. 1.1). В Університеті наявна вся необхідна соціально- побутова інфраструктура (гуртожитки, їdalня, спортивні зали та відкриті спортивні майданчики, тренажерні зали, медичний комплекс), кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам.
8.3	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчально-методичні матеріали навчальних дисциплін (конспекти лекцій, лабораторні практикуми тощо), репозитарій НАУ (https://er.nau.edu.ua), ресурси Науково-технічної бібліотеки НАУ (http://www.lib.nau.edu.ua), безоплатні з локальної мережі університету доступ до повнотекстових ресурсів видавництва Springer, а також повнофункціональний доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science; для публікації та апробації результатів наукових досліджень аспірантів – фахові наукові журнали НАУ (http://jrnlnau.edu.ua), кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств та інших кафедр факультету транспорту, менеджменту і логістики, конференцій, організатором чи

		співорганізатором яких є НАУ та публікації в яких індексуються наукометричними базами даних Scopus та Web of Science.

Розділ 9. Академічна мобільність

9.1.	Національна кредитна мобільність	Кредитна мобільність може здійснюватися згідно вимог чинного законодавства у межах відповідних укладених договорів та меморандумів про співпрацю. Відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Національному авіаційному університеті, введеного в дію наказом ректора від 09.07.2019 р. № 336/од. Програми міжнародної академічної мобільності Erasmus+, Mevlana.
9.2.	Міжнародна кредитна мобільність	
9.3.	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Реалізація освітньої та наукових складових освітньо-наукової програми англійською мовою для іноземців та осіб без громадянства (за потреби), врахування особливостей передумов, викладених у п. 1.8, умови вступу для іноземців та осіб без громадянства регулюються Правилами прийому до аспірантури та докторантury Національного авіаційного університету .

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Семестр
1	2	3	4	5

Обов'язкові компоненти

1.1	Цикл дисциплін з оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями			
ОК1.1.1	Філософія науки	3	Екзамен	1
1.2	Цикл дисциплін із набуття універсальних навичок дослідника та викладача			
ОК1.2.1	Правове забезпечення наукових досліджень	2	Диф. залік	1
ОК1.2.2	Економічне забезпечення наукових досліджень	2	Диф. залік	1
ОК1.2.3	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	2	Диф. залік	1
ОК1.2.4	Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої освіти	3	Диф. залік	3
1.3	Цикл дисциплін із оволодіння глибинними знаннями зі спеціальності			
ОК1.3.1	Міждисциплінарний науковий дискурс в менеджменті транспортних підприємств України	3	Диф. залік	2
ОК1.3.2	Проектний менеджмент	3	Екзамен	2
ОК1.3.3	Транспортна політика України в умовах розвитку інтеграційних процесів	3	Екзамен	2

1	2	3	4	5
OK1.3.4	Стратегічне управління підприємствами авіаційної галузі та суміжних галузей економіки	3	Екзамен	3
OK1.3.5	Управління змінами та ризиками інноваційної діяльності підприємств авіаційної та суміжних галузей економіки	3	Екзамен	3
1.4	Цикл дисциплін зі здобуття мовних компетентностей			
OK1.4.1	Англійська мова наукового спрямування	3	Екзамен	1
OK1.4.2	Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)	3	Диф. залік	2
1.5	Цикл практичної підготовки			
OK1.5.1	Фахова науково-педагогічна практика	6	Диф. залік	3
	Дисертаційна робота доктора філософії		Захист	8
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		39 кредитів ЄКТС		

Вибіркові компоненти

Вибір дисциплін				
BK1	Загальноуніверситетський вибір	5	Диф. залік	4
BK2	Фаховий вибір*	5	Диф. залік	4
BK3	Фаховий вибір*	5	Диф. залік	4

Загальний обсяг вибіркових компонент 15 кредитів ЄКТС

Загальний обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми 54 кредити ЄКТС

* У Додатку 1

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми	Семестр	Міждисциплінарний зв'язок
1	2	3	4
OK1.1.1	Філософія науки	1	-
OK1.2.1	Правове забезпечення наукових досліджень	1	-
OK1.2.2	Економічне забезпечення наукових досліджень	1	-
OK1.2.3	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	1	-
OK1.4.1	Англійська мова наукового спрямування	1	-
OK1.3.1	Міждисциплінарний науковий дискурс в менеджменті транспортних підприємств України	2	OK1.1.1, OK1.2.1, OK1.2.2, OK1.2.3, OK1.4.1
OK1.3.2	Проектний менеджмент	2	OK1.1.1, OK1.2.1, OK1.2.2, OK1.2.3
OK1.4.2	Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)	2	OK1.4.1, OK1.2.1, OK1.2.2, OK1.2.3
OK1.2.4	Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої освіти	3	OK1.1.1, OK1.2.3, OK1.4.1

1	2	3	4
OK1.3.3	Транспортна політика України в умовах розвитку інтеграційних процесів	3	OK1.3.1, OK1.3.2
OK1.3.4	Стратегічне управління підприємствами авіаційної та суміжних галузей економіки	3	OK1.3.1, OK1.3.3
OK1.3.5 OK1.3.3	Управління змінами та ризиками інноваційної діяльності підприємств авіаційної та суміжних галузей економіки	3	OK1.3.1, OK1.3.2, OK1.3.3
OK1.5.1	Фахова науково-педагогічна практика	3	OK1.1.1, OK1.2.1, OK1.2.2, OK1.2.3, OK1.2.4, OK1.4.1, OK1.4.2, OK1.3.1, OK1.3.2, OK1.3.3, OK1.3.4, OK1.3.5
	Дисертаційна робота доктора філософії	8	OK1.1.1, OK1.2.2, OK1.2.3, OK1.4.1, OK1.4.2, OK1.3.1, OK1.3.2, OK1.3.3, OK1.3.4, OK1.3.5, OK1.5.1

4. Наукова складова

Рік підготовки	Зміст наукової роботи здобувача вищої освіти (аспіранта)	Форма контролю
1	2	3
Перший рік	Вибір теми дисертаційного дослідження аспіранта, формування індивідуального плану роботи здобувача вищої освіти; виконання дисертаційної роботи під керівництвом наукового керівника; підготовка та подання до друку не менше однієї публікації за темою дисертації та участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей	Затвердження на вченій раді факультету / інституту, звітування двічі на рік про виконання індивідуального плану аспіранта
Другий рік	Виконання під керівництвом наукового керівника дисертаційного дослідження; підготовка та подання до друку не менше однієї публікації за темою дисертації відповідно чинних вимог; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік
Третій рік	Виконання під керівництвом наукового керівника дисертаційної роботи; підготовка та подання до друку не менше двох публікації за темою дисертації відповідно чинних вимог; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік
Четвертий рік	Завершення та оформлення дисертаційної роботи, підведення підсумків щодо повноти висвітлення результатів дисертації у наукових статтях відповідно чинних вимог; подання документів на попередню експертизу дисертації; підготовка наукової доповіді для випускної атестації (захисту дисертації) Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік.	Надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Випускна атестація здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» проводиться у формі у дисертаційної роботи та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня доктора філософії з присвоєнням кваліфікації «Доктор філософії з менеджменту».

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері менеджменту або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у теорію менеджменту та оприлюднені у наукових публікаціях в рецензованих наукових виданнях. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	OK 1.1.1	OK 1.2.1	OK 1.2.2	OK 1.2.3	OK 1.2.4	OK 1.3.1	OK 1.3.2	OK 1.3.3	OK 1.3.4	OK 1.3.5	OK 1.4.1	OK 1.4.2	OK 1.5.1
3K01		x	x	x		x		x	x	x	x	x	x
3K02	x	x	x	x	x	x		x			x		x
3K03		x	x	x		x		x			x	x	x
3K04	x	x				x	x	x	x		x	x	x
CK01	x			x		x	x			x	x		x
CK02	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x
CK03	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
CK04		x		x		x	x		x	x			x
CK05				x		x	x	x	x	x	x		x
CK06				x	x		x		x	x			x

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

6. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти НАУ

Якість освітньо-професійної програми визначається внутрішньою системою забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ, яка функціонує згідно з Положення про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності, затвердженого рішенням Вченої ради університету від 28.11.2018 (протокол №8) та відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (Розділ V Забезпечення якості вищої освіти, ст.16).

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-наукова програма

1. Закон України від 01.07.2014 р. «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
2. Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266 [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>];
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>];
5. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 [Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>];
6. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010/ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>];
7. Стандарт вищої освіти України: третій (освітньо-науковий) рівень, галузь знань 07 Управління та адміністрування, спеціальність 073 Менеджмент. Стандарт вищої освіти затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.12.2021 № 1436.

Додаток 1

Перелік вибіркових компонент для формування
індивідуальної освітньої траєкторії здобувача

	Найменування	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Семестр
1	Управління організаційними змінами			
2	Лідерство і персональний розвиток в організації			
3	Управління кар'єрою та планування розвитку навичок			
4	Менеджмент інтелектуальної власності			
5	Маркетинговий менеджмент			
6	Методи аналізу та прогнозування в менеджменті			
7	Ситуаційний підхід в менеджменті			
8	Системний підхід в менеджменті			
9	Моделювання управління економічними системами і процесами	5	ДЗ	4
10	Комуникаційний менеджмент			
11	Інноваційна логістика			
12	Управління доходами і витратами підприємств			
13	Управління людським капіталом			
14	Ризик-менеджмент та венчурний бізнес			
15	Управління міжнародними корпораціями			
16	Управління міжнародною конкурентоспроможністю			

(Φ 03.02 - 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

(Φ 03.02 - 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

(Φ 03.02 - 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

(Φ 03.02 - 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму «Менеджмент»
підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності «Менеджмент»
у Національному авіаційному університеті

Рецензована освітньо-наукова програма (ОНП) № 073 «Менеджмент» є нормативним документом підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Програма розрахована на термін підготовки 4 роки, загальний обсяг освітньої складової становить 54 кредити ЄКТС.

Згідно з навчальним планом програма містить навчальні дисципліни, що спрямовані на здобуття глибинних знань зі спеціальності, дисципліни для фроловодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, дисципліни, що спрямовані на набуття універсальних навичок дослідника та здобуття мовних компетентностей.

Головною метою ОНП є відтворення інтелектуального потенціалу держави шляхом підготовки висококваліфікованих на національному та міжнародному рівнях наукових кадрів у галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент», для наукових та освітніх установ, органів державної влади та управління, підприємств та організацій авіаційної та суміжних галузей економіки, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування.

Цілісне поєднання обов'язкової та вибіркової компоненти ОНП, збалансоване поєднання теоретичної і прикладної складової дає змогу майбутньому доктору філософії гідно конкурувати з фахівцями спорідненої наукової спеціальності.

У ОНП ґрунтовно розкриті мета та особливості підготовки докторів філософії, представлено програмні компетентності, способи викладання та оцінювання, особливості придатності випускників до працевлаштування та

напрями подальшого навчання, визначено ресурсне забезпечення реалізації програми, передбачена академічна мобільність.

Схвальніх відгуків заслуговує вибіркова компонента ОНП, оскільки дає змогу підготувати майбутнього доктора філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент».

Рекомендовано залучити до процесів обгорнення та внесення рекомендацій до освітньо-наукової програми представників академічної спільноти (асpirантів та здобувачі наукових ступенів).

Аналіз рецензованої програми дає підстави рекомендувати до використання в освітньому процесі Національного авіаційного університету при підготовці здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, за спеціальністю 073 «Менеджмент», кваліфікації – доктора філософії з менеджменту.

Рецензент:

Директор ТОВ «Грін Тек Південь»,

д.е.н., професор

Володимир ЛАГОДІЄНКО

Рецензія
на освітньо-наукову програму «Менеджмент»
підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності «Менеджмент»
у Національному авіаційному університеті

Розвиток національного господарства України, її секторів та окремих бізнес-одиниць, посилення конкурентних переваг на світовому ринку, потребує постійного відтворення інтелектуального потенціалу держави. Постійний розвиток і вдосконалення теоретико-методологічних, методичних та практичних аспектів управління бізнес-одиницями, державними організаціями та іншими структурами у різних секторах економіки зумовлює потребу розвитку компетентностей сучасних управлінців середньої та вищої ланок. Це завдання актуалізується в умовах поглиблення міжнародної економічної інтеграції, лібералізації ринків товарів і послуг. Це обумовлює доцільність і необхідність здійснення на базі Національного авіаційного університету підготовки висококваліфікованих та конкурентоспроможних наукових кадрів у галузі знань 07 «Управління та адміністрування», за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Рецензована освітньо-наукова програма «Менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» орієнтована на підготовку наукових кадрів вищої кваліфікації, які можуть реалізувати свої знання і навички у наукових та освітніх установах, органах державної влади та місцевого самоврядування, підприємствах та організаціях всіх форм власності та галузевої приналежності, які володіють необхідними компетентностями для генерації нових знань та інноваційних ідей у сфері управління.

Освітньо-наукова програма «Менеджмент» комплексно поєднує освітню та наукову складові. При складанні програми члени робочої групи на чолі з гарантом, д.е.н., проф. Кириленко О.М. чітко дотримувались вимог і рекомендацій Міністерства освіти та науки України щодо її структури і змісту.

Освітні компоненти освітньо-наукової програми «Менеджмент» є логічно структурованими, що дає можливість найбільш повно та послідовно оволодіти загальнонауковими компетентностями, набути універсальних навичок дослідника та викладача, оволодіти глибинними знаннями зі спеціальності «Менеджмент», здобути мовні компетентності та практичні навички.

Особливістю освітньо-наукової програми «Менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» є визначені розробниками спеціальні (фахові) компетентності та програмні результати навчання, що враховують орієнтацію програми на підготовку фахівців з менеджменту підприємств та організацій різних секторів економіки, які набувають фахові компетентності, вивчаючи

відповідні обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни та проводячи відповідну наукову діяльність та комунікації.

Перелік та зміст компонент освітньо-наукової програми, їх логічна послідовність, тематична узгодженість і взаємозв'язок між циклами дисциплін, фаховою науково-педагогічною практикою та підсумковою атестацією є запорукою високого рівня підготовки докторів філософії зі спеціальності «Менеджмент». Слід також відзначити високий рівень кадрового, матеріально-технічного, інформаційного, та навчально-методичного забезпечення програми, що повною мірою відповідає вимогам та забезпечує якісну підготовку докторів філософії з менеджменту.

Зазначене дає нам підставу стверджувати, що рецензована освітньо-наукова програма «Менеджмент» підготовки здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент» у Національному авіаційному університеті є актуальною, повною мірою відповідною вимогам стандарту Міністерства освіти і науки України щодо підготовки докторів філософії з менеджменту. Програма є придатною для використання у навчальному процесі Національного авіаційного університету.

Рецензент:

Завідувач кафедри економіки,
підприємництва та економічної безпеки
Харківського національного
технічного університету,
д.е.н., професор

Наталія ШАНДОВА

Гурин Наталія Іванівна
засвідчує
Членський відрізок

Рецензія
на освітньо-наукову програму «Менеджмент»
підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому)
рівні у галузі знань 07 «Управління та адміністрування», за
спеціальністю «Менеджмент»
у Національному авіаційному університеті

Динамічний розвиток організаційних форм і технологій виробництва в усіх галузях і секторах національного і світового господарства визначає потребу у нових підходах до ведення управлінської діяльності, створює передумови стрімких трансформацій в системі менеджменту. Це потребує постійного оновлення теоретичного та методологічного забезпечення управління, яке без участі наукових кадрів є практично неможливим.

Глобалізація й інтеграція України у світовий економічний, академічний та науковий простір, входження на ринок іноземних компаній і організацій, підсилення конкуренції серед фахівців та управлінців, вимагають від випускників відповідних компетентностей щодо прийняття креативних управлінських рішень, особливо в умовах невизначеності та викликів сучасності.

Ознайомлення зі змістом освітньо-наукової програми «Менеджмент», яка розроблена у Національному авіаційному університеті для підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» робочою групою під керівництвом д.е.н., проф. Кириленко О.М., дає підстави стверджувати, що навчальні дисципліни обов'язкової та вибіркової складової, що зазначені в ОНП, спрямовані на формування необхідних компетентностей для ефективного управління суб'єктами господарювання всіх форм власності та іншими організаціями.

В цілому реалізація рецензованої ОНП забезпечує підготовку висококваліфікованих науковців і науково-педагогічних кадрів, здатних розв'язувати складні, комплексні проблеми в галузі управління та

адміністрування, самостійно проводити оригінальні наукові дослідження та здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти різного рівня акредитації.

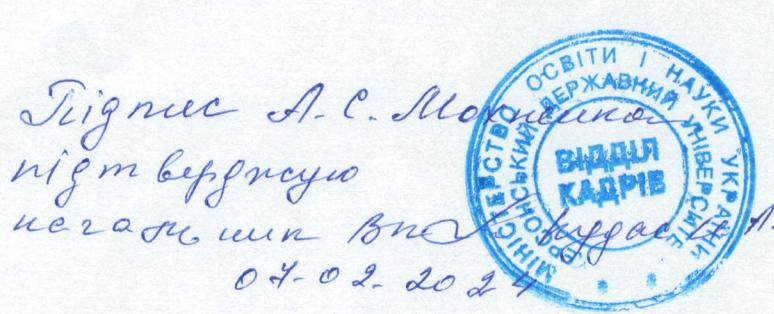
Важливо, що в ОНП передбачений такий важливий компонент, як фахова науково-педагогічна практика, що дає можливість здобувачам розширити своїх навички викладання і глибше познайомитися зі специфікою викладацької та управлінської діяльності у закладах вищої освіти. Зауважимо, що доцільно було б розглянути питання щодо розширення бази закладів вищої освіти для проходження науково-педагогічної практики.

Підсумовуючи, зазначимо, що освітньо-наукова програма «Менеджмент» для підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент», може бути рекомендованою до використання у навчальному процесі Національного авіаційного університету.

Рецензент:

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансів,
обліку та підприємництва
Херсонського державного
університету

А.С. Мохненко

TINJAUAN

untuk program pendidikan dan ilmiah "Manajemen"

pelatihan pelamar pendidikan tinggi tingkat ketiga (pendidikan dan ilmiah).

Spesialisasi "Manajemen".

bidang ilmu 07 "Manajemen dan administrasi"

Program pendidikan dan keilmuan yang disajikan "Manajemen" dari spesialisasi 073 "Manajemen" bidang ilmu 07 "Manajemen dan administrasi" dikembangkan sesuai dengan Standar Pendidikan Tinggi untuk spesialisasi 073 "Manajemen" untuk bidang ketiga (pendidikan dan ilmiah) tingkat pendidikan, disetujui dan dilaksanakan berdasarkan Keputusan Menteri Pendidikan dan Ilmu Pengetahuan tanggal 04/05/2022 No. 295. Program ini ditujukan untuk pelatihan tenaga ilmiah oleh Universitas Penerbangan Nasional untuk lembaga ilmiah dan pendidikan, otoritas negara dan badan manajemen, perusahaan dan organisasi di bidang penerbangan dan sektor ekonomi terkait.

Program pendidikan dan keilmuan baru "Manajemen" memiliki struktur yang seimbang, disiplin ilmu dikelompokkan menjadi empat siklus pendidikan: siklus disiplin ilmu untuk menguasai kompetensi keilmuan umum, untuk memperoleh keterampilan universal seorang peneliti dan guru, untuk menguasai pengetahuan mendalam tentang spesialisasi. 073 "Manajemen" dan untuk perolehan kompetensi bahasa. Siklus kelima memberikan pelatihan praktis. Belajar di program ini memberikan pelatihan teori dasar dalam spesialisasi, mengembangkan

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму
«Менеджмент»

підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Представлена освітньо-наукова програма «Менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» розроблена у відповідності зі Стандартом вищої освіти для спеціальності 073 «Менеджмент» для третього (освітньо-наукового) рівня освіти, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки від 05.04.2022 р. № 295. Програма спрямована на підготовку Національним авіаційним університетом наукових кадрів для наукових та освітніх установ, органів державної влади та управління, підприємств та організацій авіаційної та суміжних галузей економіки.

Нова освітньо-наукова програма «Менеджмент» має збалансовану структуру, дисципліни згруповані за чотирма навчальними циклами: циклом дисциплін з оволодіння загальнонауковими компетентностями, із набуття універсальних навичок дослідника та викладача, із оволодіння глибинними знаннями зі спеціальності 073 «Менеджмент» та із здобуття мовних компетентностей. П'ятий цикл забезпечує практичну підготовку. Навчання за програмою забезпечує фундаментальну теоретичну підготовку за спеціальністю,

kemampuan untuk melakukan penelitian ilmiah menggunakan metode modern dan teknologi informasi, khususnya dalam kerjasama internasional, memecahkan masalah ilmiah dan terapan kegiatan profesional, mempersiapkan dan mempertahankan disertasi, serta sebagai pengajaran.

Mengingat banyaknya persoalan problematis yang perlu diselesaikan oleh pimpinan tertinggi perusahaan penerbangan, khususnya maskapai penerbangan dan bandar udara, saya menganggap daftar kompetensi yang harus dimiliki lulusan program "Manajemen" adalah relevan.

Program pendidikan dan ilmiah "Manajemen" untuk pelatihan doktor filsafat dalam spesialisasi "Manajemen" di bidang pengetahuan 07 "Manajemen dan administrasi" relevan dan memenuhi persyaratan Standar Pendidikan Tinggi yang disetujui untuk spesialisasi 073 "Manajemen untuk jenjang pendidikan ketiga (pendidikan dan keilmuan) dan dapat direkomendasikan untuk dilaksanakan di Universitas Penerbangan Nasional (Ukraina).

формує вміння ведення наукових досліджень з використанням сучасних методів та інформаційних технологій, зокрема і у міжнародному співробітництві, вирішення науково-прикладних задач професійної діяльності, підготовку та захист дисертаційної роботи, а також здійснення викладацької діяльності.

З огляду на коло проблемних питань, що потребують розв'язання топ-менеджментом авіаційних підприємств, зокрема, авіакомпаній та аеропортів, перелік компетентностей, якими мають володіти випускники програми «Менеджмент» вважаю актуальними.

Освітньо-наукова програма «Менеджмент» підготовки докторів філософії спеціальності «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» є актуальною, і такою, що відповідає вимогам затвердженого Стандарту вищої освіти для спеціальності 073 «Менеджмент» для третього (освітньо-наукового) рівня освіти та може бути рекомендована для запровадження у Національному авіаційному університеті (НАУ).

Kyryl Zvonarov

 BBN
Airlines Indonesia
12 feb 2024

Deputy CEO

BBN Airlines Indonesia

Рецензія
на освітньо-наукову програму
підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти - доктор філософії PhD за спеціальністю 073
«Менеджмент» галузі знань 07 «Управління і адміністрування»

Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії з галузі знань 07 «Управління і адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент» є документом, у якому визначається нормативний (обов'язковий і додатковий) зміст навчання та обсяг самостійної наукової роботи, встановлюються вимоги до змісту, визначаються науково-освітні компетентності майбутнього доктора філософії з менеджменту.

Розроблена робочою групою Національного авіаційного університету на чолі з професором Кириленко О.М., програма представляє собою комплекс основних характеристик і освітніх компонент підготовки доктора філософії – ціль, завдання, об'єкт вивчення, зміст предметної області, загальні і спеціальні компетентності, заплановані результати навчання, ресурсне забезпечення, форми атестації, перелік компонент навчального плану, структурно-логічну схему, наукову складову тощо.

Програма встановлює: необхідний рівень теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, здобутих особою і достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та методикою педагогічної діяльності у вищому навчальному закладі, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого повинні мати наукову новизну, теоретичне та практичне значення; нормативний зміст навчання в національному авіаційному університеті, обсяг та рівень засвоєння у процесі підготовки відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної

характеристики доктора філософії в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Метою освітньо-наукової програми є підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії в галузі управління і адміністрування за спеціальністю «Менеджмент», який успішно виконав та захистив власне наукове дослідження у спеціалізованій вченій раді, здатний до самостійної науково-дослідної, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності у галузі менеджменту, економіки, бізнесу, управління діяльністю державних установ і організацій, викладацької роботи у вищих навчальних закладах.

Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії в галузі знань галузі знань 07 «Управління і адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент» відповідає встановленим вимогам і може бути рекомендована до використання у навчальному процесі.

Рецензент:

Директор приватного
підприємства «Собрі»

А.М. Соболь